

SOSIALURIN

Bláðstjóri:
Vilji SørensenÚtgevari:
Føroya JavnaðarflokkurPrenti:
Prentsmiðjan á Høvsghreyt

35 ár

35 ÁR eru farin, síðan SOSIALURIN á fyrsta sinni kom út. Mangir hava trupulleikarnir verið og tókini tung; men hóast trupulleikar og bakbrestir hevur blaðið hildið áfram, ja, stigvíst nørt um upplagið, sum serstakliga seinri árin hevur gingið rættuliga framá.

Føroysk blaðútgáva hevur og verður at hava trupulleikar at berjast við. Lesarafjöldin er avmarkað í tali. Javnmætt við útlensk bløð eru føroysku bløðini ikki so dýr at halda ella at keypa, tá ein metir líkindini hjá blaðútgávuni sum heild.

Eins og hini bløðini nýddust vit at hækka halmaragjaldið og samstundis leysasøluþrisin. Hetta hevur ikki verið okkum at meini, tvørturímóti, haldaratalið er økt, og leysasølan úti um landið vindur uppá seg.

Á 35 ára degnum broyta vit blaðið eitt sindur. Bæði við tað, at vit lata blaðið koma út tveir reisar um vikuna og so tað, at vit gera aðrar broytingar, hvat tí beinleiðis útsjóndini viðvíkir.

Vónandi dámar lesarunum hesi tiltøk væl, og vit vilja fegin frætta, um tað møguliga skuldi verið okkurt, ið lesarafjöldin vildi havt annarleiðis.

SOSIALURIN hevur verið og er framvegis málagníð hjá føroysku sosialistisku arbeðararørsluni. Sosialisman er aðalmál okkara og henni berjast vit fram ímóti, hagar til málið er vunnið.

SOSIALISMAN er eittans. Hon ber okkum boð um samfylking av øllum frisinnaðum menniskjum, menniskjum, sum í dagligu tilveruni vilja berjast fyri betri livslíkindum fyri hina arbeðandi fjøldina, fyri øll tey, sum av ókonomiskum ella sosialum orsøkum eru farin ella liva fyri handan skuggasíðu lívsins.

Spjandaði kreftur eru allastaðni; men lat okkum ikki lúta fyri teimum. Lat okkum berjast fram ímóti tí gylta endamáli:

FOLKAHELMID FØROYAR

Heldur tú ikki SOSIALIN?

So bílegg hann hjá postverkinum!

33

hyggur at henni, kannar skapilsíð — beinini, mjáðarnar, miðjuna, herðarnar og tann hvíta hálsin. Skuggin undir tí ývna hárinum, fullur av lívi og góðlæti — vælskapt, sterk, men kortini kvinnulig. Tormanni býður í látur, tá ið honum kemur í hug, hvussu ræddur hann var, tá ið hann stóð í túninum, og hann má siga henni tað; tey læa bæði. Tormaður kemir eina sovorðna hvíld koma yvir seg. Nú er hetta við Elspu lætt av, skíft frá ótta til stilla gleði. Hann er bilsin av undran yvir hana. Hætur ikki hitt eitt sovorðið menniskja áður, so hugaheil og óróð, so sterk og miðvis.

Tey eta nátturða bæði. Hurðin er stongd. Okkurt vindblak hoyrist á húsum. Regnið dýkir á. Heystið ger vart við seg. Skjótt er veturin í hondum. Tey tala lítið. Við hvørt er tað tagnin, ið talar. Tá ið lívið fossar sum harðast, tagna orðini. Hann situr og ætlar at siga henni alt, sum viðurfarið er í dag, men fær seg ikki til tað. Kennir seg móðan, túraðan. Best at bíða við at siga nakað í kvøld. Elspa vil eisini sova. Best at fara til songar. Í kvøld sigur hann einki um at fara heim. Tey fara í kamarið, sløkkja, lata seg úr í myrkrinum. Hon fer í seingina. Hann setir seg á stokkin, finnur hendurnar á henni, skaffiligar, livandi hendur, tryggar. Hann dvølvur. Tveir kvinnur tøgast um hann: Móðirin við sínum síðarvi, sum hann hevur innsogið og er vorðin ein partur av honum sjálvum, stendur ímóti, ein tungur sorgblíður bardagi. Men Elspa vinnur, tað tryggja, sterka Elspa. Hann minnst ein tilbúð á sjónum. Eitt grunnbrot hvølvur báti. Hann fær víðið aftur inni í molini. Nú reistis óløgdið aftur fjallhøgt, uttan fyrilit, himmalskt bláandi og ógilt. So brýtur tað og melur hann at grunni í strálendi stjørnusorli.

Tá ið skúlastjórinn kemur á skrivstovuna morgunin eftir eitt sindur fyri skúlatíð, stendur Tormaður uttanfyri og bíðar, bíður

Pípan vinnur av sigarettunum

Í Onglandi sum so mangan aðra staðni er vitskapurin farin í hernað móti sigarettroykingini, ið teir halda er ein orsøkin til, at krabbameinið í lungunum er okjandi. Fólk eru vorðin meiri varin ymsa staðni og royna at kvitta seg av við sigarettroykingina og eru farin at roykja pípu, um tey ikki eru fírr fyrri heilt ella deilvís at leggja av at roykja. Tær ensku pípufabrikkirnar hava fingið úr at gera at framleiða pípur, so stórusum eftirspurningurin er vorðin har. Henda myndin er úr London. Har er tað nú vorðið vanligt at síggja kvinnur sita og roykja pípu.

Skipafelagið Føroyar

TELEFON 1225

Tórshavn

2802

SNAR-vask

centrifugerað og turkað

SNAR-vask

Bøgata 14

34

góðan morgun: »Eg var so mótaður, at eg tók bókurnar við. Eg veit líka um ...«

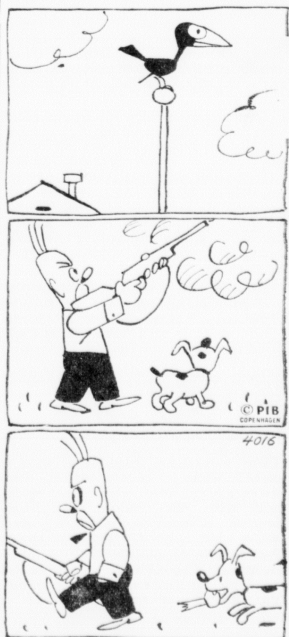
»Ja, mótaður skal ungdomurin altíð vera,« heldur skúlastjórinn og er fryntligur, »tað man fara at bera til, vænta vit. Eg skal fáa fatar á læraranum.« Jú, hann var komin. Teir fara allir triggir inn í skrivstovuna.

Nei, tann krímsjúki lærarin er ovursintur. Beinan vegin skúlastjórinn ber upp á mál um semju, er hann uppi á gólvinum og leikar í, peiggjar uttan um seg við einum eintaki av blaðnum Bergmál, sum var útkomið um morgunin: »Hyggið, lesið greinina, ið her stendur, um hendingarnar í gjár. Hyggið, hvussu blaðið umtalar Tormann Andreassen. Hann hevur verið við til hetta, givið Punthavn mynd av ser, og ivaleyst eisini givið honum hesa blóðskeivu frásøgnina, ið her stendur. Nei, nú verður eingin semja av. Eg krevji málið lagt fyrri lærararáðið og skal gera mitt til, at Andreassen kemur ikki aftur at ganga her. Vit kunnu líka væl fyrr sum seinri sláa nevan í bordið og gera vart við, at her eru tað vit, ið ráða, og ikki hesir rólarnir, ið lokkað fólk saman til hopisleysar talur og ganga og slóma í gotunum við einum, teir rópa flagg.«

Alt hetta dýkir Per Arantsen frá ser, so eingin fær orð inn ímillum. Tá ið hann er tagnaður, bíður stjórinn sáttliga læna ser blaðið. Hann lesur. So smíkar hann og hyggur upp á læraran: »Ja, men her stendur jú ikki annað enn tað vanliga orðalagið í sovorðnum greinum. Er hetta nakað at taka ser tikni av?« Jú, blaðstjórinn hevði verið hjá Tormanni, var tað líkt, deilir Per Arantsen, tað er so hann, ið hevur givið Bergmálið frásøgnina. Ein nemingur er við at grava grundina undan skúlanum. Hvor hevði hoyrt um so óargaliga gerð?

Stjórinn hyggur upp á Tormann. Sigir einki, men eyguni spyrja. Tá sigur Tormaður: »Tað er beint, at blaðstjórinn kom til mín. Eg gav honum myndina, tí hann bað meg um hana; men

ADAMSON

Hin ódeyðliga skatan.